

MÜASİR TƏHSİL MÜHİTİNDƏ RƏQƏMSAL KİTABXANALAR

N.Ə.HƏSƏNOVA

BDU-nun İnformatika və Kitabxanaşünaslıq kafedralarının baş müəllimi

Texnika üzrə fəlsəfə doktoru

n_gasanova@hotmail.com

Ş.H.CƏFƏRLİ

Kitabxanaşünaslıq kafedrasının magistrantı

selaleceferli@gmail.com

Məqalədə müasir təhsil mühiti – vahid Avropa təhsil məkanının yaradılması məsələsinə baxılmışdır. Boloniya təhsil sisteminin əsas xüsusiyyətləri əks olunmuşdur. Ali təhsil ocaqlarında informasiya texnologiyalarının tətbiqi və innovativ dəyişikliklər şərh olunmuşdur. Azərbaycanda ali təhsil islahatlarının tərkib hissəsi kimi rəqəmsal kitabxanaların rolu göstərilmişdir.

Açar sözlər: Avropa ali təhsil mühiti, Boloniya sistemi, rəqəmsal kitabxanalar, informasiya texnologiyaları, təhsildə islahatlar, informasiya resursları, vahid informasiya məkanı.

Təhsil – insanın dünya haqqında biliklərə yiyələnməsi prosesi, əvvəlki nəslin qazandığı təcrübə və əldə etdiyi dəyərlərin nəticəsidir. Təhsilə ümumilikdə üç aspektdə baxa bilərik:

– İnsanın müxtəlif fəaliyyət sahələrində uyğun vərdişlərlə möhkəmləndirilən dünya haqqında tam biliklər sistemidir;

– Şəxsiyyətin məqsədyönlü təhsili və onda müəyyən bilik və vərdişlərin formalaşdırılmasıdır;

– Professional və professional olmayan təhsili təmin edən sosial institutlar sistemidir;

Təhsilin məqsədi insana ictimaiyyətin əksər hissəsinin malik olduğu inanclar, ideallar və dəyərlərin aşılmasıdır. Təhsilin funksiyaları olaraq tərbiyə, sosiallaşma, ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması və müasir informasiya texnologiyaların mənimsənilməsini qeyd edə bilərik. XX əsrin nüfuzlu nəzəriyyəçi menecmentlərindən olan P.Druker qeyd edirdi ki, təhsil iqtisadiyyatın tələb və təklif qanunlarına tabe olmur, standart iqtisadi modellərə sığışmır və təhsil sistemində iştirak edən şəxslər klassik iqtisadi nəzəriyyələrə uyğun gəlmir. Təhsilin “alqı-satqı” obyektinin olmadığı aşığıdakı faktorlarla xarakterizə olunur:

– Təhsilin effektivliyinə həm təhsil alan, həm də müəllim cavabdehdir. Təhsilin keyfiyyətini hər iki tərəf yaradır. İstehsal və istehlak ayrılmaz vəhdətdədir;

– Təhsilin nəticələri özünü birbaşa göstərmir. Nəzərdə tutmaq lazımdır ki, indi təhsil alan gənclər 2030-2040-cı illərdə işləyəcəklər. Bu müddət ərzində işə cəmiyyətin inkişafı yalnız texnikanın dəfələrlə dəyişməsinə deyil, həm də əməyin məzmununun dəyişməsinə də gətirib çıxaracaq. Uyğun olaraq fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi də dəyişəcək;

– Təhsil – cəmiyyətin bir nəsilədən digər nəsələ mədəni sərvətlər və fəaliyyət texnologiyalarının saxlanması və ötürülməsi üçün məsuliyyət daşıyan sosial mədəni institutdur;

– Təhsilə olan tələbatı təyin edən faktorları bilavasitə qiymətləndirmək olmur. Onlar insanın özünü və ətraf mühiti dərk etmə arzusu, cəmiyyətin daim artan intellektual potensialı ilə əlaqəlidir.[2]

Müasir dünya birliyi zamanın çağırışına, şəxsiyyətin və bütünlükdə cəmiyyətin tələblərinə cavab verə bilən təhsil sistemini yaratmağa çalışır. Bu prosesin təşkil edilməsinin əsas hərəkətverici qüvvəsi kimi təhsil vasitəsilə əldə edilən intellekt çıxış edir. Ona görə də gələcək mütəxəssislərin intellektual səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması ali məktəblərin əsas vəzifələrindəndir. Təsadüfi deyildir ki, inkişaf etmiş ölkələrin iqtisadi artım səviyyəsi əsasən intellektual potensialın və elmi-texniki innovasiyaların istifadə edilməsi ilə təmin edilir. Bu gün dünyada təhsilin, elmin və texnikanın inkişafına dövlət dəstəyinin miqyasının dayanıqlı artım tendensiyası müşahidə edilir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasına dair fərmanına görə, informasiya cəmiyyətinə keçidin təmin edilməsi, innovasiya yönümlü və biliyə əsaslanan iqtisadiyyatın qurulması, dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarında informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqinin və elektron xidmətlərin, həmçinin informasiya təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyətin genişləndirilməsi, cəmiyyətin informasiya məhsul və xidmətlərinə tələbatının dolğun ödənilməsi, rəqabət qabiliyyətli və ixrac yönümlü informasiya-kommunikasiya texnologiyaları potensialının gücləndirilməsi, yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin və elmi kadrların hazırlanması qarşıda duran prioritet vəzifələrdəndir. Bu konsepsiyaya görə, informasiya kommunikasiya texnologiyaları üzrə kadr hazırlığı işinin də təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Yüksək ixtisaslı mütəxəssislərə və elmi kadrlara artan tələbatın ödənilməsi məqsədi ilə ölkənin ali təhsil ocaqlarında təhsilin elmi tədqiqatlar və innovasiyalarla sıx inteqrasiyasına əlverişli mühit yaradılmalı, dünyanın qabaqcıl təhsil ocaqları

ilə əlaqələr genişləndirilməli, həmçinin ölkədən kənara "beyin axını"nın qarşısının alınması üçün təsirli tədbirlər görülməlidir. [1]

Yüksək ixtisaslı mütəxəssislərlə və perspektivli elmi tədqiqatlarla informasiya mübadiləsi bir çox dünya ölkələri üçün zəruri iqtisadi uğur şərti kimi meydana çıxır. Təhsil məsələlərinə yönələn xüsusi maraq həmçinin onunla əlaqəlidir ki, hazırkı dövrdə təhsil sistemləri ciddi islahatlarla qarşı-qarşıyadır. Bu islahatların həyata keçirilməsi müasir cəmiyyətin iqtisadi gələcəyi ilə birbaşa əlaqəlidir. Qlobal biznes sahəsinə milli insan potensialının cəlb edilməsinin istiqamətlərindən biri kimi təhsilin qloballaşdırılması ön plana çıxır. Müasir inkişafın dünya tendensiyasının xarakterik xüsusiyyəti informasiya və texnoloji proqresin sosial-iqtisadi artıma təsir etməsidir. Təhsilin inkişafının qloballaşmış ölçüsünün əsas vektoru onun bazar münasibətləri sisteminə daxil olmasıdır. Müasir dövrdə humanist dəyərlər yeni ölçüdə - iqtisadi ölçüdə dəyişikliyə uğrayır.

XX əsrin əvvəllərində dünya təhsil sistemi iri addımlarla irəliləyir. Bu zaman yüksək təhsil paradimlərinin dəyişməsinin və onun sosial funksiyalarının transformasiyalarının şahidi olaraq əsaslı surətdə tendensiyalar formalaşdırılmışdır. Bazar şərtləri inteqrallaşdırılmış proqramlar üzrə daha məqsəduyğun olaraq hazırlanan mütəxəssislərə yeni tələblər qoyur. [3] Dünya təcrübəsi göstərir ki, ali məktəbin ənənəvi vəzifəsi iqtisadiyyatın tələblərinin ödənməsi üçün mütəxəssis hazırlığı və təhsil vasitəsilə ictimaiyyətə biliklərin verilməsidir. Lakin müasir dövrdə bu kifayət etmir. Müasir universitetlər sosial-iqtisadi proseslərə bilavasitə təsir edə bilər və etməlidirlər. Onlar bir növ fundamental elmlərin donoru olub, həmçinin praktiki olaraq yeni innovasiyalara istiqamətlənməlidir. XXI əsrin əvvəllərində Avropa ölkələrinin obyektiv inkişaf tendensiyası kimi təhsilin demokratikləşməsinə qloballaşma, Boloniya prosesi çərçivəsində vahid Avropa ali təhsil məkanının yaradılması səbəb oldu. Müasir dünyada təhsilin önəmli olduğunu dərk edən və elmi-texniki tərəqqini müasirliyin əsas üstünlüyü olaraq qəbul edən Avropa ölkələri öz milli təhsil sistemlərini vahid təhsil məkanı – bilik Avropasında cəmləşdirməyi qərara aldılar. Bu zaman yeni iqtisadiyyat – bilik iqtisadiyyatının yaranmasına zəmin formalaşır. O, öz inkişafı və rəqabət qabiliyyətinin təmin edilməsi üçün biliyi yaradır, yayır və istifadə edir. Biliyi yüksək texnologiyalı məhsul, yüksək keyfiyyətli xidmət, elmi məhsul və təhsil formasında tətbiq edir. Müasir texnoloji tərəqqi dövründə informasiya texnologiyalarının geniş tətbiq edilməsi, intellektual potensialdan istifadə, kadrların professional səlahiyyətlərinin artması istənilən fəaliyyət sahəsində iqtisadi uğura yol açır. Buna görə də biliklərin idarə olunması bütün fəaliyyət növlərinin effektivliyinin artırılması üçün vacib vəsaitə çevrilir. [5]

Ümumiyyətlə, Boloniya sisteminə gedən yol 1998-ci il mayın 25-də Fransada Paris Universitetinin 800 illiyinə həsr olunan konfransda 4 ölkə - Almaniya, İtaliya, Böyük Britaniya və Fransa təhsil nazirləri tərəfindən Sarbona Bəyannaməsinin qəbulundan sonra başlandı. Bu bəyannamədə deyilir: "Biz unutmamalıyıq ki, Avropa yalnız avro, banklar və iqtisadiyyat demək deyildir, o həm də Avropa biliyi olmalıdır. Biz kontinentimizin intellektual, mədəni, sosial və texniki bazasını qurmalıyıq. Bu xüsusilə inkişafda hərəkəverici rol oynamaqda davam edən universitetlərə aiddir... Tələbə və müəllimlərin mobilliyinin Avropa İttifaqının sürətlə artan dəstəyi tam olaraq istifadə olunmalıdır".

Boloniya prosesinin əsas məqsədi Avropada vahid ali təhsil məkanının yaradılmasıdır. Bu məkan Avropanın mövqeyini intellektual və demək ki, texnoloji cəhətdən də üstünlüyünü yüksəldir. Bununla birlikdə Avropa ölkələrindəki neqativ demografik vəziyyət başqa ölkələrdən bacarıqlı gənclərin cəlb edilməsini prioritet məsələ kimi önə çəkir. Avropa ölkələrində yerli vətəndaşlarla xarici vətəndaşların təhsil haqları arasında fərq yoxdur. Həmçinin Böyük Britaniya istisna olmaqla Avropa ölkələrində təhsil haqqı ABŞ, Kanada və Avstraliyadan qat-qat aşağıdır. Əgər başqa ölkələr qarşılıqla ilk növbədə ödəmə qabiliyyəti olan gəncləri cəlb etmək məqsədini qoyurlarsa, Avropa daha çox bacarıqlı gənclərin axınında və bununla da öz şəxsi əmək bazarının gənc mütəxəssislərlə təmin edilməsində maraqlıdır. Praktikada bu Avropa regionunda məzunların uğurlu məşğulluğunun yüksək ehtimalıdır. [4]

Daha sonra 1999-cu ildə Avropanın 29-dan çox ölkəsinin təhsil nazirləri İtaliyaya yığılaraq Boloniya Bəyannaməsini qəbul etdilər. Hazırda bu prosesə 46 ölkə qoşulmuşdur. Sənəddə iki pilləli təhsil, təhsilin keyfiyyətinin gücləndirilməsi, kredit sisteminin tətbiqi, diplomların Avropa ölkələrində tanınması və digər müddəalar öz əksini tapmışdır. Azərbaycanda bu sisteme qoşulmaq üçün ilk addımlar 2004-cü ildə atıldı. Həmin ildə Avropa Şurasının Baş Direktorluğunun təşəbbüsü ilə Strasburq şəhərində Qafqaz ölkələrinin təhsil nazirlərinin konfransı keçirilmişdi və həmin tədbirdə xüsusi bəyannamə qəbul olunmuşdu. Həmin bəyannaməyə əsasən 2004-cü ildə Azərbaycanda Boloniya sisteminə qoşulmaq məqsədilə Təhsil Nazirliyi tərəfindən hesabat hazırlanaraq Avropa Komissiyasına təqdim edildi. Nəticədə isə 2005-ci il mayın 19-da Norveçin Berqen şəhərində keçirilən konfransda Boloniya prosesinə qoşulmaqla bağlı rəsmi sənəd imzalandı və Azərbaycan bu prosesə qoşuldu. Boloniya prosesinə qoşulmaqla ölkədə təhsilin keyfiyyətinin daha da artmasını təmin etmək, təhsilimizin Avropa ölkələrinin təhsilinə uyğunlaşdırılması kimi bir sıra öhdəlikləri öz üzərimizə götürdük.

Boloniya sisteminə qoşulmaqda əsas məqsəd Azərbaycanın Avropa təhsilinə inteqrasiya olunmasıdır. Hazırda bu sistem Avropa təhsilində

mövcud olan sərhədlərin silinməsinə gətirib çıxarmışdır. Belə ki, sistemin özəlliklərindən biri tələbələrin bir universitetdən digərinə problemsiz köçürülməsidir. Hazırda Boloniya sistemində qoşulmuş ölkələrin tələbələri öz gələcəyini başqa bir ölkədə qurmaq istəyərkən onların qarşısında sərhədlər yaranmır və bir universitetdən digərinə keçmələri mümkündür. Azərbaycanda bu sistem 2006-2007-ci tədris ilindən birinci kurslarda tətbiq olunmağa başladı. Bu tətbiq olunma 2006-cı ildə "Bakalavr hazırlığının məzmununa və səviyyəsinə qoyulan minimum dövlət tələblərinin strukturu"nun hazırlanması hesabına reallaşdırıldı. [6]

Həmin sistemə əsasən ali təhsil müəssisələrində fənlərin sayı, auditoriya saatlarının miqdarı azaldı, tələbələr tərəfindən seçilən fənlərə ayrılan saatların miqdarı 5%-dən 20%-dək çoxaldıldı. Yeni sistem tələblərinə əsasən nəzəri fənlərin sayı 133-dən 115-ə, semestrlər üzrə auditoriya dərsləri 17-18 həftədən 15 həftəyə endirildi, ixtisasdan asılı pedaqoji təcrübənin müddəti 18 həftəyə qaldırıldı. Boloniya prosesinin digər əsas tələblərindən biri ali təhsildə kredit sisteminin tətbiqi idi. Bu sistem iki əsas funksiyayı özündə birləşdirirdi. Bura tələbələrin öz mobilliyini təmin etmək və təhsil alma trayektoriyasını müstəqil müəyyənləşdirmək imkanları daxil idi. Bunun üçün "Ali təhsil müəssisələrində kredit sistemləri ilə tədrisin təşkili barədə nümunəvi əsasnamə" hazırlanıb təsdiq olundu. Qaydalara görə, kredit sistemində təhsil alanlar üçün bir kredit 15 auditoriya yükünə və ya 22,5 ümumi saata bərabərdir. Bütün fənlər üzrə hər bir tələbə hər semestrə 30 kredit müəyyənləşdirə bilər, yaxşı oxuyan tələbələr isə hər semestrə 8 kreditdən çox olmamaq şərti ilə 1 və ya 2 fənn seçə bilərlər. Bakalavr pilləsində tələbələrdə 200-250 kreditin yığılması tələb olunur.

Boloniya prosesi kontekstində ali təhsilin keyfiyyəti Avropa ali təhsil məkanının yaradılmasının əsasını təşkil edir. Bu məkana daxil olan ölkələr milli və Avropa səviyyəsində keyfiyyət zəmanətinin gələcək inkişafını dəstəkləyirlər. Onlar təhsil keyfiyyəti sahəsində kriterilərin və ümumi istifadə metodologiyalarının inkişaf etdirilməsinin zəruriliyini vurğulayırlar. Həmçinin nəzərə almaq lazımdır ki, təhsil müəssisələrinin avtonomluğu prinsiplərinə riayət edərək ali təhsilin keyfiyyətinə görə ilkin məsuliyyət hər bir təhsil ocağının öz üzərinə düşür və bununla da təhsil sisteminin keyfiyyətinin yoxlanmasını milli çərçivədə təmin etmək imkanı yaranır.

Azərbaycanda ali təhsil islahatları Boloniya təhsil sistemində keçidlə başlayıb indiyə qədər davam etməkdədir. İslahatlar təhsil sisteminin bir çox tərkib hissələrini əhatə etdiyi kimi ali məktəb kitabxanalarının inkişafında da özünü büruzə verir. Ali təhsil ocağının kitabxanaları sosial-mədəni institut kimi təhsil məkanının tərkibində özünəməxsus yer tutur. Bu kitabxananın əsas vəzifəsi ali təhsil ocağının fəaliyyətinin strateji planlaşdırılmasının təşkil edilməsi üçün tədris və elmi proseslərin yeni və zəruri olan informasiya ilə

təmin edilməsidir. Həmin vəzifənin yerinə yetirilməsi təhsil prosesinin təmin edilməsi üçün ali təhsil ocağı ilə kitabxananın yalnız inteqrasiya olunmuş informasiya əlaqəsi zamanı mümkündür. Müasir təhsil sisteminin rəqəmsal kitabxanasında əsas diqqət təhsil müəssisəsinin professor-müəllim heyətinin şəxsi elektron resursları hesabına yaradılan elektron-kitabxana sistemlərinə, eləcə də kağız üzərində olan informasiyaların rəqəmsallaşdırılması işi ilə məşğul olan kitab nəşriyyatlarına yönəldilməlidir. Qeyd etmək lazımdır ki, eyni profilli ali təhsil ocaqları arasında elektron kitab mübadiləsinə həyata keçirmək olar. Bu zaman vahid informasiya məkanında elektron resursların birləşməsi baş verir.

Informasiya əsri və bunun nəticəsi olaraq sosial şəbəkələr rəqəmsal kitabxanaların inkişafı və təşviqində də müəyyən rol oynayır. Belə ki, "kitabxana" adı ilə qruplar yaradılaraq kitabxananın bütün informasiya resursları haqqında məlumat almaq mümkündür. Bundan başqa qısa mobil məlumatlar vasitəsilə istifadəçi ixtisaslı arayış – "virtual arayış" ala bilər. Ənənəvi kitab sərgiləri də virtual olaraq keçirilir. Ali məktəb kitabxanaları yeni texnologiyalara keçid mərhələsində ali təhsilin inkişaf tendensiyalarını nəzərə almalı və bu prosesdə aktiv mövqə tutmalıdır. Ali məktəb kitabxanalarının ümumi inkişaf kursunda hərəkətverici qüvvə kimi müasir texnologiyalar və informasiya resurslarını əldə etmək üçün istifadə olunan perspektiv variantlardan biri kimi rəqəmsal kitabxanalar çıxış edir. Rəqəmsal kitabxana - paylanmış informasiya sistemi olub, verilənlərin ötürülməsinin qlobal şəbəkəsi vasitəsilə müxtəlif elektron sənədlərin saxlanması və istifadəçilər tərəfindən effektiv olaraq istifadə edilməsidir. Bu, kompüter informasiya texnologiyalarının tətbiq edilməsi və onun əsasında ali təhsil kitabxanalarının tam hüquqlu iştirakçı kimi vahid informasiya məkanına daxil edilməsidir.

Beləliklə, kitabxananın fəaliyyətində müəyyən deformasiya baş verir: ənənəvi kitabxananın yerinə rəqəmsal kitabxana keçir, kitabxananın əvəzinə isə oxucunun informasiya tələblərini və fərdi kompyuterin proqram təminatını bilən virtual kitabxanaçı gəlir. Virtual kitabxanaçı həmçinin mobil və geniş informasiya məkanında bacarıqla naviqasiya edə bilən ixtisaslı mütəxəssis olmalı, eləcə də öz ixtisasını da mükəmməl bilməlidir. Müasir oxucu daha çox istifadəçi mövqeyində olur və onlar daha çox elektron kitablara üstünlük verirlər. Kitab sifariş etmək bu və ya digər elektron-informasiya sistemində çıxışın əldə edilməsinə bərabərdir. Beləliklə, rəqəmsal kitabxana ali təhsil müəssisəsinin alt sistemi olaraq özü bir sistem təşkil edir. Bu sistem adekvat olaraq yeni tələblərə, ali təhsilin məzmununa və qarşıya qoyduğu məsələlərə uyğun olaraq dəyişir. Boloniya təhsil sisteminin tələblərinə riayət edərək hər bir müəllim öz iş planı, tədris-metodk işində proqramlar və eləcə də tədris etdiyi fənn üzrə ədəbiyyatın həm kağız, həm də elektron formatda tələblərə

təqdim etməli, bununla da tədris prosesini asanlaşdırmalı və dərsə hazırlıq vaxtını minimuma endirməlidir. "İnformasiya" və "mobillik" müasir dövrdə təlimin və təhsilin iki tərkib hissəsi kimi müəllim ilə tələbə, təhsil ocağı ilə rəqəmsal kitabxana arasındakı qarşılıqlı əlaqə prosesini təqib etməlidir. Çünki elmi kitabxana hər bir ali təhsil müəssisəsinin "üzü"nü ifadə edir [6].

Boloniya təhsil sistemində keçid "Ömür boyu təhsil" şüarını elan edir və rəqəmsal kitabxananın təhsil sistemində daha yaradıcı element olmasını təbliğ edir. Bu zaman rəqəmsal kitabxanaya təhsil ocaqlarının elmi fəaliyyətində qabaqcıl yer ayrılır. Rəqəmsal kitabxanalar çoxsaylı elektron resurslara malik olub təhsil sistemində innovativ dəyişiklikləri həyata keçirərək təhsilin və peşəkar fəaliyyətin birləşməsi işinə xidmət etməlidir.

ƏDƏBİYYAT

1. Həsənova N.Ə. "İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının təhsil prosesinə tətbiqində elektron kitabxanaların rolu", *Kitabxanaşünaslıq və informasiya (elmi-nəzəri və praktiki jurnal)*, ISSN 2219-5882, Bakı-2014, №3 (15), səh 69-81
2. Drucker P. F. *Management Challenges for the 21st Century*, Butterworth-Heinemann Ltd, Oxford, 1999.
3. Астахова Е. В. Социологическая характеристика кадрового потенциала высшей школы. // *Инновации в образовании*. — 2003. — № 1. — С.27–51.
4. Ларионова М. В. Интеграционные процессы в образовании: Европейский опыт. // *Высшее образование сегодня*. № 3, 2006. — С. 15–19.
5. Фурсова В. В. Социология образования: зарубежные парадигмы и теории/В. В. Фурсова. — Казань, Изд-во Казанского гос.ун-та, 2006.-533 с.
6. Кудряшова Г. Ю. Цели Болонского процесса и перспективы вузовских библиотек // *Научные и техн. б-ки*. 2007. № 6.

ЦИФРОВЫЕ БИБЛИОТЕКИ В СОВРЕМЕННОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ

Н.А.ГАСАНОВА
Ш.Х.ДЖАФАРЛИ

РЕЗЮМЕ

В статье рассмотрена современная образовательная среда – создание единого Европейского образовательного пространства.

Отражены главные свойства Болонской образовательной системы. Отмечены применение информационных технологий и инновационных изменений в вузах. Рассмотрена роль цифровых библиотек, как составная часть реформ в вузах Азербайджана.

Ключевые слова: Европейская высшая образовательная среда, Болонская система, цифровые библиотеки, информационные технологии, реформы в образовании, единое информационное пространство.

DIGITAL LIBRARIES IN MODERN EDUCATIONAL ENVIRONMENT

N.A.HASANOVA

SH.H.CAFARLI

SUMMARY

This article investigates the modern educational environment - creating common European educational space. The main features are reflected in Bologna education system. Changes in information technology and innovations of the higher education institutions. Describes the role of digital libraries as an integral part of reforms in higher education institutions of Azerbaijan.

Keywords: *European higher educational environment, Bologna system, digital libraries, information technologies, educational reforms, information resources, common information space.*